

אלי ויעלי והפתיתים העטופים

נעמה אסולין
עריכה: חני וילנקין

הבית של אלי ויעלי מוכן לכבוד חג הפסח. הרצפה נקיה, המדפים מסודרים וכל פנה בבית מבריקה.

אמא הסתכלה סביב בספוק ואמרה: "הבית נקי ומצחצח לכבוד פסח! עכשו, ילדים, הגיע הזמן להתכונן לבדיקת חמץ".

"בדיקת חמץ?" שאל אלי, "למה צריך לבדק חמץ? הבית שלנו נקי ומסודר. אין כאן חמץ בכלל!"

אמא הביטה באלי בחיך, נגבה את ידיה במגבת והתישבה על הספה. "בוא אלי, חמודי, שב לידי ואסביר לך מדוע אנחנו בודקים את החמץ".

אלי הביט באמא. היא כל כך עסוקה בנקיונות, בבשולים ובסידור הבית לכבוד החג. הוא שמח שהתפנתה להסביר לו מדוע עורכים את בדיקת החמץ.

"בכל הימים האחרונים", פתחה אמא, "וגם בשבוע שעבר וגם לפני שבועים, נקינו את הבית לכבוד חג הפסח. דאגנו להוציא את החמץ, נקינו את המשחקים שלך וגם את הספרים והבגדים. עכשו, כשהבית נקי ומסודר, צריך לבדק שלא נשאר חלילה אפלו פרור קטן של חמץ. עוד מעט אבא יגיע מבית הכנסת, יברך ויבדק את החמץ בכל הבית, בחצר וגם ברכב".

"ואיך מתכוננים לבדיקת חמץ?" שאלה יעלי.

"בואו ואראה לכם", אמרה אמא. היא הביאה פרוסת לחם קטנה ורבעי ניר. אלי ויעלי התישבו לידה בהתרגשות. אלי בצע עשרה פתיתים קטנים של לחם, ויעלי הניחה כל פתית על רבע ניר ועטפה אותו טוב טוב.

בזמן שהם קפלו את הנירות סביב הלחם, אלי עצר ושאל: "אמא, למה אנחנו עוטפים את הפתיתים בניר? לא כדאי פשוט להחביא את הלחם כמו שהוא?"

אמא חיכה והסבירה: "זו שאלה מצינת, אלי. תראה כמה עמלנו ונקינו את הבית כדי שלא ישאר בו אפלו פרור אחד של חמץ. אם נחביא פתיתים בלי עטיפה, הם עלולים להתפורר ולהתפזר – והרי אנחנו רוצים שהבית ישאר נקי מחמץ!"

"הבנתי!" אמר אלי וסגר בזהירות את העטיפה האחרונה.

עכשו הגיע החלק המהנה: ההחבאה! אלי ויעלי התרוצצו בבית. אלי החביא פתית מאחורי עציץ, ויעלי הניחה פתית ליד רגל השלחן. אחר כך הם מצאו מקומות מחבוא מצינים במסדרון ובחדר המשחקים, וספרו בקול: "אחת, שתים... תשע ועשר!"

הזמן עבר, השמש שקעה והערב הגיע. אבא חזר מבית הכנסת, קרא לכלם לסלון ואמר בשמחה: "הגיע הזמן לבדיקת חמץ!"

אבא הדליק נר קטן. האור הזהוב של הלהבה האיר את הפנות בבית. אבא החזיק את הנר, אלי החזיק נוצה רכה, ויעלי החזיקה את היעה.

"מוכנים?" שאל אבא. "מוכנים!" ענו הילדים בהתרגשות. אבא התחיל ללכת לאט עם הנר והאיר את הפנות החשוכות. החפוש הגדול התחיל! הילדים ידעו בדיק איפה נמצאים הפתיתים, אבל הם נתנו לאבא להוביל ונחו לרגע שבו האור יגלה את הפתית העטוף הראשון...

"...הנה האחרון! עשר!" קראו אלי ויעלי בשמחה כשמצאו את הפתית שהתחבא מאחורי דלת הארון. כל עשרת הפתיתים העטופים נחו עכשו בתוך היעה של יעלי.

אבא נעמד במרכז הסלון ואמר בקול חגיגי את המלים המיוחדות: "כל חמירא וחמיעא..." אלי ויעלי הקשיבו למלים שנשמעו להם קצת מוזרות. "אבא, באיזו שפה אתה מדבר?" שאל אלי.

אבא חייך והסביר: "אלו מלים בשפה עתיקה שנקראת ארמית. פעם, לפני המון שנים, כלם דברו בה. המלים האלו אומרות שכל חמץ שנשאר בבית, גם כזה שלא ראינו ולא מצאנו, מעכשו הוא 'בטל'. זה אומר שהוא כבר לא שייך לנו יותר, והוא נחשב סתם כמו חול או עפר מהאדמה".

אבא לקח שקית ניר חומה, והילדים הניחו בתוכה בזהירות את עשרת הפתיתים העטופים יחד עם הנוצה וכף העץ. הוא קשר את השקית והניח אותה בצד. "שם היא תחכה לנו", אמר אבא, "למצוא הגדולה של הבקר: שרפת החמץ".

למחרת בבקר, עוד לפני שהשמש טפסה גבוה בשמים, אבא העיר את אלי ויעלי. האויר בחוץ היה קריר ונעים, וריח של אביב עמד באויר. יחד הם הלכו למקום מיוחד שבו הכינו מדרה קטנה ובטוחה בתוך חבית גדולה.

מסביב היו עוד שכנים וחברים, וכלם החזיקו שקיות ניר דומות. אבא התקרב לאש והושיט את השקית לאלי ויעלי. יחד הם הניחו אותה בתוך הלהבות הכתמות שרקדו ועלו למעלה. "להתראות חמץ!" קראה יעלי כשראתה את הניר הופך לאפר.

אבא הניח ידים על הכתפים של שניהם ואמר: "אתם יודעים ילדים, אנחנו לא שורפים רק את הלחם והפרורים. המצוה הזו מלמדת אותנו לשרוף גם את 'החמץ שבלב'". "החמץ שבלב?" תהה אלי. "אבל בלב אין לחם".

אבא חייך: "נכון, אבל לפעמים הלב שלנו קצת 'מתנפח' כמו בצק של לחם. כשאנחנו כועסים, כשאנחנו מתגאים מדי או כשקשה לנו לומר לחברים - זה החמץ שבלב. עכשו, כשהאש דולקת, אנחנו מבקשים לנקות גם את הלב שלנו ולהתחיל משהו חדש וטוב לכבוד החג".

אלי ויעלי הסתכלו על האש ונחשבו על הלב שלהם. הם הרגישו קלילים ושמחים. עכשו הבית נקי, הלב נקי, וכלם מוכנים ומתרגשים לקראת ליל הסדר.

"חג שמח!" קראו אלי ויעלי יחד, ונחזרו הביתה עם אבא בצעדים מדלגים של שמחה.